

Seletuskiri

I Sissejuhatus

Käskkirjaga muudetakse siseministri 2. novembri 2023. a käskkirjaga nr 1-3/124 kinnitatud Sisejulgeolekufondi (edaspidi *ISF*) meetme 1.2 „Teabevahetuse tõhustamine ja hõlbustamine“ toetuse andmise tingimusi (edaspidi *TAT*). Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *PPA*) taotlusel¹ täpsustatakse projektide tegevusi ja muudetakse projektide eelarveid, kusjuures *TAT*i kogumaht jääb samaks. Eelnõule kehtib kõik algse käskkirja seletuskirjas nimetatu. Tegevuste eelarvetega seonduv teave on leitav rahastamiskavas, *TAT* käskkirjas ja seletuskirjades.

Eelnõu on koostanud Siseministeeriumi (edaspidi *SiM*) nõunik Ülle Leht (ylle.leht@siseministeerium.ee) koostöös asjaomaste partneritega.

II Käskkirja sisu

1. Korrigeeritakse OSINT projektide kirjeldusi:

Täpsustatakse projekti „Kriminaalpolitsei OSINT² ja analüüsivõimekuse suurendamine“ sisu, et võimaldada projekti raames läbi viia koolitusi ja teha rahvusvahelist koostööd.

Projekti Tegevustoetus – OSINT süsteemi püsikulud“ tegevustest eemaldatakse rahvusvahelise koostöö ja oskusteabe tegevused, kuna tegevustoetuse projektist ei ole võimalik otseste abikõlblikke kuludena läbi viia koolitusi nendele ametnikele, kes ei saa projektist töötasu.

Projekti partneriks lisatakse Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (edaspidi *SMIT*), et tagada OSINT ja analüüsi tegevuste väljaarendatud süsteemide toimimiseks vajalikud hooldus- ja personalikulud, mis hõlmavad minimaalset arendust, administreerimist ja analüüsi.

2. Täpsustatakse projekti „Digikriminalistika võimekuse suurendamine (riistvara, tarkvara, koolitused)“ kirjeldust, kuna tarkvarade ja serverite toimimiseks on neid tihti vaja soetada koos lisavahenditega (nt litsentsid, võrguseadmed ja tootetoed). Pikendatakse projekti elluviimise aega kuni 31.12.2029, et ostetavatele seadmetele ja/või tarkvaradele oleks võimalik tagada tootetuge võimalikult pikaks perioodiks.

3. Täpsustatakse projekti „Tegevustoetus - digikriminalistika ülalpidamiskulud (riist- ja tarkvara uuendused, litsentsid)“ tegevusi, et oleks selge, milliseid vahendeid võib vaja minna IKT süsteemide (sh riist- ja tarkvara) elukaare tagamiseks. Pikendatakse projekti elluviimise aega kuni 31.12.2029, et ostetavatele seadmetele ja/või tarkvaradele oleks võimalik tagada tootetuge võimalikult pikaks perioodiks.

4. Täpsustatakse projekti „Prüm II võimekuse tõstmine ja tagamine PPAs“ tegevusi seoses vajadusega soetada täiendavaid seadmeid.

5. Muudetakse projektide eelarveid:

Suurendatakse projekti "Kriminaalpolitsei OSINT ja analüüsivõimekuse suurendamine" eelarvet 62 000 euro võrra projekti "Tegevustoetus - OSINT süsteemi püsikulud" arvelt, et võimaldada koolituste tegemist, kuna tegevustoetusest ei saa koolitada neid, kelle töötasu

¹ PPA 6. mai 2026. a kiri nr 1.13-2.14/907-1 Siseministeeriumile

² *Open Source Intelligence* – andmed, mis kogutakse avalikult kättesaadavatest allikatest

projektist ei kaeta. Suurendatakse projektide "Prüm II võimekuse tõstmine ja tagamine PPAs" 113 000 euro võrra (täiendavate seadmete – DNA sildprinterite ja fotokomplektide - soetamiseks) ja "Digikriminalistika võimekuse suurendamine" 59 000 euro võrra (koolitusteks) Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi (edaspidi *EKEI*) projekti "Prüm II võimekuse väljaarendamine EKEIs" arvelt. Muudatus tehakse, kuna EKEI andis teada, et ei kasuta kõiki talle eraldatud vahendeid ära ning on juba esitanud projekti detailse eelarve summas 628 000 eurot ja PPA on teada andnud, et vajab Prüm 'i projektis seadmete soetamiseks rohkem vahendeid ning digikriminalistikas on vaja lisavahendeid, kuna koolituste ja lähetuste vajadus on suurem, kui algselt planeeritud. Lisaks on tõusnud koolituste ja lähetuskulude maksumused. Digimaailm muutub väga kiiresti, juurde tuleb üha uut tehnikat ja tarkvara, mis toob kaasa uusi teadmisi- ja oskusvajadusi (sh uute IT vahendite kasutamisel, käitlemisel ja neist tõendite kättesaamisel). Kurjategijad arendavad end kiiresti ja PPA peab nendest võimalusel samm ees olema. Oluline roll on rahvusvahelisel tasandil riikidevahelisel koostööl ja seda tuleb laiendada ja tõhustada. Kuriteod on juba paljuski piiriülesed ja kurjategijad tegutsevad üle maailma. Vajalik on arendada uusi ja tõhusaid tööprotsesse, tegutseda erinevate riikidega kooskõlastatult ja ühistes raamides.

6. **Täiendatakse abikõlblike kulude nimekirja**, et oleks selgelt välja toodud, et tootetoe kulud on abikõlblikud.

III Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega. Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060³;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1149⁴.

IV Käskkirja mõju

TAT muudatus aitab kaasa siseturvalisusele, millel on omakorda riigiülene positiivne mõju elanikkonna turvatundele.

V Käskkirja rakendamine

Käskkiri jõustub tagasiulatuvalt alates 01.01.2024.

VI Käskkirja kooskõlastamine

Käskkirja eelnõu kooskõlastatakse eelnõude infosüsteemis (EIS) Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Kliimaministeeriumiga.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021 määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021 määrus (EL) 2021/1149, millega kehtestatakse Sisejulgeolekufond